

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи академічного письма

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь _____ **бакалавр** _____

(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____ **07 Управління та адміністрування** _____

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____ **073 Менеджмент** _____

(код і назва спеціальності)

тип дисципліни _____ **обов'язкова** _____

(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

_____ Метіль Т.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою романо-германської філології та
методики навчання іноземних мов
протокол № 1 від 31.08.2022

Завідувач кафедри
_____ С.О. Рябушко
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету

іноземних мов
_____ Рябушко С.О.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури Глушук С.В.

Рецензент програми: кандидат історичних наук, доцент кафедри
української і всесвітньої історії та культури ІДГУ Дроздов В.В.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 3	<i>Лекції:</i>	
	6	2
Модуль: 1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 90	30	6
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: перший	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
Семестр: II	<i>Семінарські заняття:</i>	
	-	-
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 2	-	-
- самостійна робота: 4	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік	-	-
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	54	82

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Основи академічного письма» є українськомовна академічна комунікація.

Метою вивчення дисципліни є: формування академічної культури, академічної грамотності, необхідних практичних навичок усної і писемної мови у студентів, необхідних для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень», «Українська мова».

Міждисциплінарні зв'язки: «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень», «Українська мова».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійних програм усіх галузей знань та спеціальностей Ізмаїльського державного гуманітарного університету.

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 6	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК10.	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 13	Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

**Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за
дисципліною**

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК6.			ПРН 13.	
ЗК10.		ПРН 13.		

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого	4	2	2				2	4	2	2				6
2.	Головні засади академічного письма	4	2	2				4							6
3.	Авторське право. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності	4	2	2				4							6
4.	Плагиат у масовій культурі	2		2				4			2				6
5.	Академічне письмо як різновид наукового спілкування	2		2				4							6
6.	Основні категорії академічного тексту	2		2				4							6
7.	Види академічних текстів	2		2				4							6
8.	Змістове наповнення академічного тексту			2				4			2				6
9.	Інтертекстуальність академічного тексту			2				4							6
10.	Структура академічного тексту			2				4							6
11.	Вступ і висновок у структурі академічного тексту			2				4							6
12.	Академічний текст як об'єкт редагування			6				4							6
13.	Академічне есе як жанр академічного			2				4							6

	письма													
Проміжний контроль							4							4
Разом:		36	6	30			54	8	2	6				82

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого

Академічна доброчесність як запорука якісної вищої освіти. Законодавче забезпечення академічної доброчесності в Україні. Академічна культура: поняття, функції, складові. Академічна нечесність та методи її запобігання. Етичний кодекс ученого. Кодекс академічної доброчесності Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти.

Тема 2. Головні засади академічного письма

Основні характеристики поняття «академічне письмо». Поняття академічної грамотності та його структура. Концепція «персональний процес – практика – публічний продукт» у створенні академічного тексту. Роль критичного мислення у створенні авторського оригінального академічного тексту.

Тема 3. Авторське право. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності

Авторське право та його об'єкти. Інтелектуальна власність. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності. Законодавче забезпечення та міжнародні угоди щодо захисту прав інтелектуальної власності. Система органів управління у сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні.

Тема 4. Плагіат у масовій культурі

Поняття плагіату в Україні та світі. Законодавство України про запобігання плагіату. Поняття академічного плагіату. Види академічного плагіату. Засоби запобігання та протидії академічному плагіату. Огляд програм, спрямованих на виявлення плагіату.

Тема 5. Академічне письмо як різновид наукового спілкування

Науковий стиль, науковий текст, академічна комунікація, академічне письмо: інтегральне та диференційне. Основні характеристики наукового стилю мовлення (функції, підстили, їх жанри). Мовні засоби наукового стилю. Жанри академічного письма: первинні та вторинні.

Тема 6. Основні категорії академічного тексту

Наукове знання як специфічний зміст наукового тексту. Інформативність, членованість, зв'язність, лінійна послідовність, цілісність, перспекція, модальність, завершеність як основні категорійні ознаки академічного тексту. Основні властивості наукового знання. Моделювання наукового знання.

Тема 7. Види академічних текстів

Репрезентаційні й аргументаційні форми мовлення в академічній комунікації, їх типи та особливості. Текст-розповідь. Текст-опис. Текст-міркування. Текст-доказ. Текст-визначення.

Тема 8. Змістове наповнення академічного тексту

Наукова теорія. Функції наукової теорії. Методологія наукового знання. Предметний зміст нового знання крізь призму відомого, усталеного. Реалізація категорій об'єктивності, суб'єктивності й оцінності при подачі теоретичних відомостей. Наукова дискусія. Доведення / спростування актуалізованих тверджень.

Тема 9. Інтертекстуальність академічного тексту

Поняття про свій / чужий текст. Різновиди компресії академічного тексту. Конспектування. Реферування. Тезування. Анотування. Групування джерел.

Систематизація матеріалу. Переказ, перефразування, компіляція і плагіат. Посилання, перепосилання та цитування, перецитування, самоцитування: доцільність, вмотивованість, аргументованість, коректність.

Тема 10. Структура академічного тексту

Абзац як структурний елемент академічного тексту і засіб реалізації категорій зв'язності й цілісності. Структура абзацу. Роль першого речення в абзаці. Логіко-смісловий аналіз побудови речень та абзаців. Типи зв'язків речень в абзаці. Доцільність / недоцільність використання лексичних повторів. Способи і засоби досягнення точності, послідовності, зрозумілості. Аналіз і синтез матеріалу.

Тема 11. Вступ і висновок у структурі академічного тексту

Рамкові й ситуативні мовні кліше в академічному тексті. Основні функції й характеристики вступу академічного тексту. Академічно грамотне обґрунтування актуальності теми, висвітлення стану розробки проблеми, формулювання об'єкта, предмета, мети та завдань. Зв'язок вступу та висновків. Співвідношення теми, мети, завдань і висновків академічного тексту. Типові помилки в написанні загальних висновків. Смісловий аналіз фрагментів відповідних композиційних елементів академічного тексту.

Тема 12. Академічний текст як об'єкт редагування

Основні (дотекстовий / текстовий) підходи до редагування академічного тексту. Види правки академічного тексту. Правка-вичитування. Правка-скорочення. Правка-доопрацювання. Правка-переробка.

Дотримання психологічних засад створення академічного тексту. Факт в академічному тексті. Перевірка фактичного матеріалу. Психологічні причини фактичних помилок. Помилки занадто великої активності (багатослівність, пропускання необхідних ланок у ланцюзі роздумів або їх зредукованість і т. ін.). Помилки втомленості (повтори, неточність у слововживанні, в аргументуванні і т. ін.). Помилки браку творчої уяви, творчого підходу до написання тексту (стандартизованість викладу, робота за схемою і т. ін.).

Дотримання логічних засад створення академічного тексту. Закон тотожності. Закон суперечності. Закон вилучення третього. Закон достатньої підстави. Прийоми, що допомагають перевірити правильність логічних зв'язків. Усунення логічних недоліків.

Редагування словосполучень і речень. Вибір нормативних лексико-семантичних та фразеологічних мовних засобів для створення академічного тексту. Різновиди лексико-фразеологічних порушень (невмотивована семантична модифікація лексем; невмотивоване багатослів'я; невмотивований плеоназм; невмотивована тавтологія; невмотивована синонімія; невмотивована паронімія; невмотивована міжмовна омонімія; невмотивоване калькування лексем; невмотивовані запозичення і т. ін.).

Тема 13. Академічне есе як один із жанрів академічного письма

Жанрові особливості й різновиди академічного есе. Етапи організації процесу академічного письма (написання есе). Способи організації академічного есе. Структура академічного есе. Рекомендації щодо підготовки й написання академічного есе: критерії оцінювання. Диференціація есе за функціональним призначенням (академічне / неакадемічне), змістовим наповненням (філософське, літературно-художнє, лінгвістичне, педагогічне, математичне і т. ін.), типом мовлення (опис, розповідь, міркування, доказ).

5.2. Тематика практичних занять.

Тема 1. Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.

Тема 2. Головні засади академічного письма.

Тема 3. Авторське право. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності.

Тема 4. Плагіат у масовій культурі.

Тема 5. Академічне письмо як різновид наукового спілкування.

Тема 6. Основні категорії академічного тексту.

Тема 7. Види академічних текстів.

Тема 8. Змістове наповнення академічного тексту.

Тема 9. Інтертекстуальність академічного тексту.

Тема 10. Структура академічного тексту.

Тема 11. Вступ і висновок у структурі академічного тексту.

Тема 12. Академічний текст як об'єкт редагування.

Тема 13. Академічне есе як один із жанрів академічного письма.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
Денна форма навчання			
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	6	Конспект лекцій
2.	Підготовка до практичних занять	30	Конспект практичних занять
3.	Підготовка до проміжного контролю знань	4	
4.	Складання термінологічного словника	4	Термінологічний словник
5.	Написання академічного есе	4	Академічне есе
6.	Анотування наукових статей	2	Анотації статей
7.	Реферування наукових статей	2	Реферати статей
8.	Підготовка індивідуального завдання	2	Індивідуальне завдання
	Разом	54	
Заочна форма навчання			
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	2	Конспект лекцій
2.	Підготовка до практичних занять	12	Конспект практичних занять
3.	Підготовка до проміжного контролю знань	10	
4.	Складання термінологічного словника	10	Термінологічний словник
5.	Написання академічного есе	12	Академічне есе
6.	Анотування наукових статей	12	Анотації статей
7.	Реферування наукових статей	12	Реферати статей
8.	Підготовка індивідуального завдання	12	Індивідуальне завдання
	Разом	82	

Ключові слова для термінологічного словника

Академічне письмо, академічне есе, академічна грамотність, інформаційна грамотність, міжкультурна грамотність, критичне мислення; академічна доброчесність, академічна культура, форми виявів академічної нечесності, академічне шахрайство, конфлікт інтересів, методи запобігання академічної нечесності, виховні та дисциплінарні санкції, етичний кодекс ученого; авторські права, об'єкти авторського права, творча діяльність, промислова власність, інтелектуальна власність, об'єкти права інтелектуальної власності, структури органів регулювання охорони інтелектуальної власності, недержавні інституції; плагіат, академічний плагіат, види плагіату, дослівний плагіат, мозаїчний плагіат, неадекватне перефразування, рерайт, компіляція, фальсифікація, реплікація, републікація; текст, дискурс.

Тематика індивідуальних (групових) завдань

1. Провести соціологічне дослідження з теми «Що ви знаєте про академічну доброчесність?» (зразок питальника див.: Шліхта Н., Шліхта І. Основи

- академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с. – Додаток 1), зробити презентацію матеріалів дослідження.
2. Підготувати реферат на тему «Межі допустимих запозичень у творчості (на прикладі кіномистецтва, музичного мистецтва, образотворчого мистецтва тощо)».
 3. Написати рецензію на монографію зі спеціальності.
 4. Підготувати виступ на тему «Чому Котляревський та Ейнштейн не плагіатори?»
 5. Підготувати своє резюме для участі у конкурсі на заміщення вакантної посади.
 6. Підготувати тези виступу на студентській науково-практичній конференції (тему обрати самостійно відповідно до свого майбутнього фаху).
 7. Здійснити письмовий аналіз серіалу «Беверлі-Хіллз 90210» (оригінальні серії, 1 сезон, 6 серія Higher Education).

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю: усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи.*
- 6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.*
- 6.3. *Форми підсумкового контролю: екзамен.*
- 6.4. *Засоби діагностики результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*
- 6.5. *Критерії оцінювання результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Проектор, інтерактивна дошка, комп'ютер.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела

1. Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Переклад з англійської. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP. URL: https://academicintegrity.org/wp-content/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.pdf
2. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. – 169 с.
3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.
4. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку // Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. URL: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf
5. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг, 2019. 130 с.
6. Мартинюк О.М. Академічне письмо (конспект лекцій): навчально-методичне видання. Луцьк : Вежа, 2021. 48 с.
7. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо» / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства; уклад. С.К. Ревуцька. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. 81 с.

8. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2012. 320 с.
9. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

Допоміжні джерела

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету /Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. 234 с. URL: https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf
2. Гужва О.О. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». URL: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf
3. Кодекс академічної доброчесності Ізмаїльського державного гуманітарного університету. URL: <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-idgu.pdf>
4. Семенов О.М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 216 с. URL: https://jmm.sspu.edu.ua/images/2021/kursi_vse/ACR_course/pocibnik/Researcher_Academic_Culture_EURDOC_02a61.pdf
5. Серебрянська І. «Основи академічного письма» в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування. Освітологічний дискурс. 2021. № 1 (32). С. 87-100.

Законодавчі та нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf>
3. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>

Інтернет-ресурси

1. Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
2. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. – Назва з екрану. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>.
3. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDVqvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.